



tse.org.tr

# TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ

Gebze Kalibrasyon Müdürlüğü

TSE Kalite Kampüsü F Blok

Cumhuriyet Mah. 2258. Sok. No: 10

Gebze / Kocaeli

Kalibrasyon  
TS EN ISO/IEC 17025  
AB-0002-K

AB-0002-K

22M01117

12.22

## Kalibrasyon Sertifikası Calibration Certificate

**Cihazın Sahibi/Adresi**

Customer/Address

**İTÜ İNŞ. FAK. YAPI VE DEPREM MÜH. LAB.****Maslak Kampüsü****İSTANBUL SARIYER****İstek Numarası**

Order No.

1668/34

**Makine/Cihaz**

Instrument/Device

Ekstansometre

Extensometer

**İmalatçı**

Manufacturer

TML

**Tip**

Type

CDP-25

**Seri Numarası**

Serial Number

BBC101132

**Kalibrasyon Tarihi**

Date of Calibration

13.12.2022

**Sertifikanın Sayfa Sayısı**

Number of pages of the Certificate

5

Bu kalibrasyon sertifikası, Uluslararası Birimler Sisteminde (SI) tanımlanmış birimleri realize eden ulusal ölçüm standartlarına izlenebilirliği belgeler.

This calibration certificate documents the traceability to national standards, which realize the unit of measurement according to the International System of Units (SI).

Kalibrasyon laboratuvarı olarak faaliyet gösteren Türk Standardları Enstitüsü, TÜRKAK'tan AB-0002-K ile TS EN ISO/IEC 17025:2017 standardına göre akredite edilmiştir.

Turkish Standard Institution accredited by TÜRKAK under registration number AB-0002-K for TS EN ISO/IEC 17025:2017 as Calibration Laboratory.

Türk Akreditasyon Kurumu(TÜRKAK) kalibrasyon sertifikalarının tanınırlığı konusunda Avrupa Akreditasyon Birliği(EA) ile Çok Taraflı Anlaşma ve Uluslararası Laboratuvar Akreditasyon Birliği(ILAC) ile karşılıklı tanıtma anlaşması imzalamıştır.

Turkish Accreditation Agency (TÜRKAK) is a signatory to the European co-operation for Accreditation (EA) Multilateral Agreement (MLA) and to the International Laboratory Accreditation Cooperation (ILAC) Mutual Recognition Arrangement (MRA) for the recognition of calibration certificates

Ölçüm sonuçları, genişletilmiş ölçüm belirsizlikleri ve kalibrasyon metotları bu sertifikanın tamamlayıcı kısmı olan takip eden sayfalarda verilmiştir.  
The measurements, the uncertainties with confidence probability and calibration methods are given on the following pages which are part of this certificate.

**Mühür/Kaşe****Tarih**

Date

16.12.2022

**Kalibrasyonu Yapan**

Calibrated by

Osman ÇALIŞKAN

**Onaylayan**

Approval

M. Barış TUĞCU



Bu evrak, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na göre elektronik olarak imzalanmıştır.

This document has been signed in accordance with the Nr. 5070 Turkish Electronic Signature Law.

<https://kalibrasyon.tse.org.tr/sfKalibrasyon/UserControls/Pages/ImzaDogrulama.aspx?UniqueUN=b64cac2e1cda4eba9923fb3464fc6070>

Bu sertifika, laboratuvarın yazılı izni olmadan kısmen kopyalanıp çoğaltılamaz. Baskısı alınmış e-imzalı sertifikalar, kontrollsüz doküman niteliğindedir.  
This certificate shall not be reproduced other than in full except with the permission of the laboratory. Printed e-signed certificates are uncontrolled documents.

**OSTİM LABORATUVARLARI MÜDÜRLÜĞÜ**  
100. Yıl Bul. Cevat Dündar Cad. No: 1 Ostim / ANKARA  
Tel: 0 312 592 52 27 ankarakalibrasyon@tse.org.tr

**BURSA LABORATUVARLARI MÜDÜRLÜĞÜ**  
Organize Sanayi Bölgesi Kırmızı Cad. No: 6 Nilüfer / BURSA  
Tel: 0 224 243 80 00 bursakalibrasyon@tse.org.tr

**GEBZE KALİBRASYON MÜDÜRLÜĞÜ**  
Cumhuriyet Mah. 2258. Sok. No: 10 Gebze/KOCAELİ  
Tel: 0 262 723 15 48 gkm@tse.org.tr



AB-0002-K
22M01117
12.22

**Kalibre Edilen Cihaz / calibration device**

Marka / manufacturer	: TML
Model / type	: CDP-25
Seri No. / serial no.	: BBC101132
Gösterge tipi / type of indicator	: Sayısal
Ölçüm birimi / unit	: mm
Ölçüm aralığı / measurement interval	: 2,5 mm - 25 mm
Çözünürlük / resolution	: 0,001 mm

**Kalibrasyon Tarihi ve Cihazın Bulunduğu Yer / date and place of calibration**

Kalibrasyonun Yeri / place of calibration	: Laboratuvar
Kalibrasyon Tarihi / date of calibration	: 13.12.2022

**Kalibrasyon Yöntemi ve Prosedürü / calibration method and procedure**

Kalibrasyon standartı / calibration standard	: TS EN ISO 9513: 2013   ASTM E83 - 16
Kalibrasyon talimatı / calibration procedure	: LAB-K-MEK-TL-007

**Ölçüm Şartları / measurement conditions**

Ölçüm yapmadan önce, referans cihazlar en az yarım saat laboratuvar şartlarında kondisyonlanması için bekletilmiştir.  
At least half an hour was given for reference instruments to reach temperal equilibrium.

Ölçüm yönü / measuring direction	: $2 \times$ artan / increasing
Ölçüm süresi / duration of test	: 10 s

**Çevre Şartları / enviromental conditions**

Ortam Sıcaklığı / ambient temperature	: (20,4 - 20,5) °C
---------------------------------------	--------------------

**Kalibrasyon Sonuçları ve Ölçüm Belirsizliği / calibration results and measurement uncertainty**

Her bir adım için ölçüm sonuçları ve sapma değerleri Tablo 1'de, ölçüm belirsizliği Tablo 3'te, sınıf bilgileri ise Tablo 4'te verilmiştir. Beyan edilen genişletilmiş belirsizlik değeri, standart belirsizliğin normal dağılım için yaklaşık % 95 güvenilirlik seviyesini sağlayan  $k=2$  kapsam faktörü ile çarpımının sonucudur. Standart ölçüm belirsizliği GUM ve EA-4/02 dokümanlarına uygun olarak belirlenmiştir.

For each increment, on table 1 calibration results and bias values, on table 3 uncertainty values, on table 4 classification info are given. Reported is the expanded uncertainty which results by multiplication with the coverage factor  $k=2$ . It has been evaluated according to GUM and EA-4/02. Generally, the value of the measuring quantity is found within the attributed interval with a probability of approximately 95%.

**Kalibrasyonda Kullanılan Referans Cihazlar / reference devices used in calibration**

#	Cihaz Adı device name	Üretici manufacturer	Tip / model type / model	Seri No. serial no.	İzlenebilirlik traceability
1	Uzunluk ölçme probu length gauge	Heidenhain	CT 6002	36 446 289 F	TSE BKM   21U02239
2	Gösterge cihazı indicator	Heidenhain	ND 287	32 314 521 A	
3	Göstergeli sıcaklık ölçer thermometer	Testo	608-H1	GKM-04	TSE GKM   21N00335
4	Kumpas caliper	Mitutoyo	Dijital / 0,01 mm	11064331	TSE BKM   21U02299

**Görüşler, Açıklamalar ve Uygunluk Beyanı / comments, remarks and statement of compliance**

Kalibrasyon sonuçları, kalibrasyon yapılan ekstansometreye aittir. Kalibre edilen cihazın performansı için gerekli çevre şartlarının sağlanmasıından ve uygun aralıklarla kalibre edilmesinden kullanıcı sorumludur. TS EN ISO 9513 standartına göre kalibrasyon sertifikasının geçerlilik süresi en fazla 18 ay ile sınırlıdır.

Reported calibration results are related to calibrated torque transducer and valid only for the calibration conditions and calibration steps specified in the certificate. Expiration and recalibration dates are up to the customer. According to EN ISO 9513 the period of validity of the calibration certificate is limited to a maximum of 18 months.

**Sertifikada Kullanılan Semboller, Tanımlar ve Kısaltmalar / symbols, units and denomination used in calibration certificate**

- $l_i$  : Ekstansometre sisteminde okunan uzama değeri  
*displacement indicated by extensometer*
- $l_{ai}$  : Ekstansometre sisteminde okunan gerçek uzama değeri  
*actual displacement indicated by extensometer*
- $l_t$  : Kalibrasyon sisteminde okunan uzama değeri  
*displacement given by calibration apparatus*
- $q_{rb}$  : Ekstansometre sisteminin bağıl sapma hatası  
*relative bias error of the extensometer system*
- $q_{Le}$  : Ekstansometrenin açıklık uzunluğunun bağıl sapma hatası  
*relative gauge length error of the extensometer system*
- $L_e$  : Ekstansometrenin nominal açıklık uzunluğu  
*nominal gauge length of extensometer*
- $L'_e$  : Ekstansometrenin ölçülen açıklık uzunluğu  
*measured gauge length of extensometer*
- $r$  : Ekstansometre sisteminin çözünürlüğü  
*resolution of extensometer*
- $u_{cal}$  : Kalibrasyon sisteminin bağıl ölçüm belirsizliği ( $k = 1$ )  
*relative uncertainty of measurement of calibration apparatus*
- $u_a$  : Ölçüm esnasında sıcaklık değişiminden kaynaklanan bağıl belirsizlik  
*relative uncertainty of temperature deviation during measurement*
- $u_r$  : Çözünürlükten kaynaklanan bağıl ölçüm belirsizliği  
*relative uncertainty of measurement of the resolution at measuring point*
- $u_b$  : Tekrarlanabilirlikten kaynaklanan bağıl ölçüm belirsizliği  
*relative uncertainty of measurement of repeatability)*
- $f_a$  : Bağıl interpolasyon hatası  
*relative interpolation error*
- $U_{fa}$  : Interpolasyon hatası dahil genişletilmiş ölçüm belirsizliği  
*expanded relative measurement uncertainty including interpolation error*
- $U$  : Genişletilmiş bağıl ölçüm belirsizliği  
*expanded relative measurement uncertainty*
- $U_{qLe}$  : Ekstansometrenin açıklık uzunluğunun bağıl sapma hatası belirsizliği  
*relative measurement uncertainty of gauge length error*

**Kalibrasyon Sonuçları / calibration results****Tablo 1 / table 1 :** Başlangıç açığı bağılı sapması / relative deviation of nominal gauge length of extensometer

$L_e$ mm	$L'_e$ mm	$q_{Le}$ %	$U_{gLe}$ mm
5,000	5,000	0,00	$\pm 0,5$

**Tablo 2 / table 2 :** Ölçüm Sonuçları / measurement results

Uzama length $l_i$ mm	Çözünürlük resolution $r$ $\mu m$	Okunan değerler displayed values $l_{t1}$ mm	Okunan değerler displayed values $l_{t2}$ mm	Sapma error of indication $q_{b1}$ $\mu m$	Sapma error of indication $q_{b2}$ $\mu m$	Sapma error of indication $q_{rb1}$ %	Sapma error of indication $q_{rb2}$ %
2,500	1	0,040	2,48820	2,48820	-11,80	-11,80	0,47
5,000	1	0,020	5,02040	5,02040	20,40	20,40	-0,41
7,500	1	0,013	7,52655	7,52655	26,55	26,55	-0,35
10,000	1	0,010	10,00870	10,00870	8,70	8,70	-0,09
12,500	1	0,008	12,50680	12,50680	6,80	6,80	-0,05
15,000	1	0,007	15,00685	15,00685	6,85	6,85	-0,05
17,500	1	0,006	17,49690	17,49690	-3,10	-3,10	0,02
20,000	1	0,005	19,98095	19,98095	-19,05	-19,05	0,10
22,500	1	0,004	22,49195	22,49195	-8,05	-8,05	0,04
25,000	1	0,004	24,98915	24,98915	-10,85	-10,85	0,04

**Tablo 3 / table 3 :** Belirsizlik ve Sınıflandırma Kriterleri / criteria for uncertainty and classification

Uzama length $l_i$ mm	Belirsizlik Bileşenleri criteria for uncertainty $u_{cal}$ % $u_A$ % $u_r$ % $u_b$ % $f_a$ %					Ölçüm Belirsizliği uncertainty of measurement $U_{fa}$ $\mu m$			Sınıf class ISO 9513      ASTM E83	
2,500	0,010	0,000	0,012	0,000	-0,458	22,9	0,92	0,03	0,5	B-1
5,000	0,005	0,000	0,006	0,000	0,422	42,2	0,84	0,02	0,5	B-1
7,500	0,003	0,000	0,004	0,000	0,368	55,2	0,74	0,01	0,5	B-1
10,000	0,003	0,000	0,003	0,000	0,101	20,3	0,20	0,01	0,2	A
12,500	0,002	0,000	0,002	0,000	0,069	17,2	0,14	0,01	0,2	A
15,000	0,002	0,000	0,002	0,000	0,060	18,0	0,12	0,01	0,2	A
17,500	0,001	0,000	0,002	0,000	-0,004	1,5	0,01	0,00	0,2	A
20,000	0,001	0,000	0,001	0,000	-0,081	32,4	0,16	0,00	0,2	A
22,500	0,001	0,000	0,001	0,000	-0,022	9,8	0,04	0,00	0,2	A
25,000	0,001	0,000	0,001	0,000	-0,029	14,6	0,06	0,00	0,2	A

**Uygunluk Beyanı / statement of compliance**

Uzunluk ölçüm sisteminin sınıflandırması (bakınız Tablo 3), TS EN ISO 9513: 2013 standardının Tablo 2 ve Tablo A.1'ine, ASTM E83 - 16 standardının ise Tablo 1'ine dayanmaktadır.

The classification of the length measuring system (see Table 3) is based on table 2 and table A.1 of the TS EN ISO 9513: 2013 and table 1 of ASTM E83 - 16

**Enterpolasyon Denklemleri / interpolation equations****Denklem 1 (D.1) / equation 1 :** Doğrusal enterpolasyon denklemi / linear interpolation equation \*

Enterpolasyon denklemi, en küçük kareler yardımıyla hesaplanmış ve bütün ölçümlere ait ortalama değerler dikkate alınmıştır.

the interpolation equation was calculated using the least square method and is based on the average values of all measured values.

$$\begin{aligned} l_{ai} &= 1,00014 \cdot l_i \\ l_i &= 0,99986 \cdot l_{ai} \end{aligned}$$

$l_{ai}$  ve  $l_i$  'nin birimi mm  
 $l_{ai}$  and  $l_i$  in mm

**Tabelo 5:** Belirsizliğe bağlı olmayan lineer enterpolasyon değerleri (Denklem 1'e göre) \*

table 4: linear interpolation values without reference to uncertainty (according to equation 1)

mm	0,00	0,25	0,50	0,75	1,00	1,25	1,50	1,75	2,00	2,25
<b>0,000</b>										
<b>2,500</b>	2,500	2,750	3,000	3,250	3,500	3,751	4,001	4,251	4,501	4,751
<b>5,000</b>	5,001	5,251	5,501	5,751	6,001	6,251	6,501	6,751	7,001	7,251
<b>7,500</b>	7,501	7,751	8,001	8,251	8,501	8,751	9,001	9,251	9,501	9,751
<b>10,000</b>	10,001	10,251	10,501	10,752	11,002	11,252	11,502	11,752	12,002	12,252
<b>12,500</b>	12,502	12,752	13,002	13,252	13,502	13,752	14,002	14,252	14,502	14,752
<b>15,000</b>	15,002	15,252	15,502	15,752	16,002	16,252	16,502	16,752	17,002	17,252
<b>17,500</b>	17,502	17,752	18,003	18,253	18,503	18,753	19,003	19,253	19,503	19,753
<b>20,000</b>	20,003	20,253	20,503	20,753	21,003	21,253	21,503	21,753	22,003	22,253
<b>22,500</b>	22,503	22,753	23,003	23,253	23,503	23,753	24,003	24,253	24,503	24,753
<b>25,000</b>	25,004									

\* Enterpolasyon denklemi ve belirsizliğine bağlı olmayan enterpolasyon değerleri bilgilendirme amaçlı olup, deney esnasında kesin değer olarak kullanımı müşteriyeye bağlıdır.

\* interpolation equation and interpolation values without reference to uncertainty are informative and using them while testing is up to customer.

**Grafik 1:** Referans değere göre doğrusallıktan sapma

diagram 1: deviation relative to maximum displacement

